

**Till dig som är
tonårsförälder**

**Om
tramadol**

Känner du oro för att din tonåring kanske använder droger? Den här foldern handlar om det narkotikaklassade läkemedlet tramadol och syftar till att ge kunskap och tips till dig som förälder.

Andelen ungdomar som använder tramadol i berusande syfte ökar. Drygt 5 procent av eleverna i årskurs 9 och årskurs 2 på gymnasiet i Stockholms län uppger att de någon gång använt receptbelagda smärtstillande medel, som till exempel Tramadol, utan läkarordination.* Det är små skillnader mellan pojkar och flickor.

Fakta om tramadol

- Tramadol är ett narkotikaklassat läkemedel som är avsett att användas vid vissa typer av smärta. Det finns som verksamt substans i flera olika läkemedel, som exempelvis Tradolan och Nobligan.
- Tramadol tillhör gruppen opioider och är nära besläktad med morfin och heroin.
- Tramadol och andra läkemedel kan framkalla beroende på samma sätt som andra beroendeframkallande droger.
- Tramadol förekommer vanligtvis som tablett eller kapsel men finns även som brustablett eller i flytande form. Det köps oftast illegalt av lokala langare och på internet.
- När man använder ett läkemedel i fel dos eller utan recept för att berusa sig räknas det som skadligt bruk. Det är olagligt och klassas som narkotikabrott.
- Tramadol kallas ibland för "tram" eller "trad" och används ofta i kombination med cannabis eller andra droger.

Effekter av tramadol

Tramadol är speciellt eftersom det både har en aktiverande och en avslappnande effekt. Till en början är det uppiggande men efter hand ger ruset samma effekter som andra opioider. Det kan handla om nedsatt medvetandegrad, dåsighet, eufori och ångestlindring. Eftersom både den smärtlindrande effekten och ruset kommer med viss fördröjning ökar risken för överdosering.

Tramadol kan även orsaka yrsel, huvudvärk och illamående. Högre doser kan leda till dödsfall och livshotande tillstånd som krampanfall, hjärtproblem och andningssvårigheter. Vissa personer är extra känsliga vilket kan leda till kraftiga effekter redan vid låga doser, exempelvis har unga drabbats av krampanfall.

Riskerna med tramadol ökar när det används i kombination med alkohol, cannabis eller andra droger.

* Källa: Skolelevers drogvanor 2018–2019, CAN

*Som förälder
känner man ofta
på sig om något
är fel!*

Håll utkik

Som förälder kan det vara svårt att upptäcka om din tonåring använder tramadol. I början behöver tramadolbruket inte påverka skolarbetet negativt, men i förlängningen försämras prestationerna i skolan. Under tramadolpåverkan är personen rastlös och det är vanligt med långa promenader. Förminskade pupiller, yttlig andning, hängande ögonlock, sömning och seg, otydligt och sluddrigt tal är andra tecken på tramadolpåverkan. Håll utkik efter tabletkartor och medicinkapslar.

Tecken på tramadolpåverkan:

- ➔ rastlöshet
- ➔ förminskade pupiller
- ➔ yttlig andning
- ➔ hängande ögonlock
- ➔ sömning och seg
- ➔ otydligt och sluddrigt tal
- ➔ långa promenader

Vad kan jag göra som förälder?

- Försök prata om allt möjligt i vardagen. På så sätt blir det mer naturligt att också prata om svårare saker som till exempel narkotika, sex m.m. Ställ frågor och lyssna, visa intresse för ditt barns resonemang. En nära relation har en skyddande effekt.
- Berätta att du bryr dig och att du faktiskt är orolig emellanåt. Förklara gärna vad du är rädd ska hända. Som tonåring mår man alltid bra av att höra att ens föräldrar bryr och engagerar sig (även om det inte alltid känns så).
- Sätt gränser och visa tydligt vad du förväntar dig. Ha en restriktiv hållning även till alkohol och andra droger som till exempel cannabis som ofta hänger ihop med tramadol.
- Lita på din känsla. Känns det som att något är fel har du troligtvis rätt.
- Ha uppsikt över läkemedel som finns i hemmet.
- Prata med andra föräldrar för att få stöd. Ett tips är att komma överens med några av kompisarnas föräldrar om gemensamma regler.
- Det finns många sidor på nätet och i sociala medier som säljer narkotika, sprider felaktig information och använder förebilder som är positiva till narkotika. Prata gärna med din tonåring om risker med droger och om hur man är källkritisk till information på nätet.
- Om din tonåring använder droger, som till exempel tramadol, kan det vara avgörande att du finns där, hjälper till och motiverar till att söka vård. Se kontaktuppgifter på nästa sida.

Vem kan du vända dig till om du har frågor eller vill ha hjälp och stöd?

Kontakta elevhälsan på ditt barns skola, socialtjänsten i kommunen eller Maria Ungdoms lokala Mini-Maria mottagningar som tar emot unga som har problem med alkohol eller andra droger.

Kontakt

www.mariaungdom.se/kontakt/minimarior

Maria Ungdom: Finsens väg 1, S:t Görans sjukhus, 08-123 474 10

På Maria Ungdoms telefon kan du få information och rådgivning dygnet runt, året om. För tidsbokning är telefonen öppen på vardagar klockan 08.00–16.00. Vid akut oro eller påverkan är du alltid välkommen till Maria Ungdoms akutmottagning, ingen tidsbokning behövs.

Läs mer

www.mariaungdom.se

www.drugsmart.se

www.tonårsparlören.se

www.droghjälpen.se

www.1177.se

Länsstyrelsen
Stockholm

 Maria Ungdom
REGION STOCKHOLM